

Brannvern, belysning og varme

Av Rolf Sverre Nordberg, fagansvarlig for brannvern og beredskap i BevarHMS

Høsten er i full anmarsj, og for mange blir det mer innendørs kos, gjerne med levende lys og fyring med ved. I den sammenheng kan det være greit å friske opp kunnskapen om hva vi bør og ikke bør gjøre når det gjelder belysning og varme. Brannvern er et tema som vi anbefaler alle å være opptatt av.

Artikkelen er oppdatert oktober 2020. Første gang publisert august 2017.

Belysning

- Varmer fra lamper utgjør en viss brannfare dersom lampene er dårlig montert, eller dårlig vedlikeholdt. Bruk ikke lyspærer som er sterkere enn det lampen er beregnet på. Dersom lampeskjerm, gardiner eller møbler i nærheten blir misfarget eller deformert er dette et faresignal. Det betyr at materialet er pyrofort, og kan antenne ved lavere temperatur enn vanlig.
- Løse lamper må plasseres slik at de ikke velter, ta ekstra hensyn til dette dersom du har barn eller kjæledyr. På barnerommet bør du ikke ha løse lamper i det hele tatt. Her bør alle lamper være fastmontert.
- Spotlights og downlights har blitt mer og mer populære, og flere av disse lyspæretypene produserer mye varme. Slike lamper skal monteres av autorisert personell. Sørg for at pærene du benytter er riktig ift. lampene de benyttes i.

Gode råd ved fyring med ved

- Det er strenge regler for oppsetting av peis og behandling av brannmur. Selv om reglene kan synes strenge er de helt avgjørende for å unngå brann. Inne i en peis er det tross alt brann. Denne brannen skal være under kontroll, og ikke kunne spre seg - hvis reglene følges. Kle aldri inn en brannmur.
- Bruk tørr ved, og ha trekkventilene skikkelig åpne. Dette bedrer forbrenningen og forhindrer beksot i skorsteinen. Beksot kan lede til pipebrann. Sjekk hvordan treverk eller andre brennbare materialer rundt skorstein og ovn reagerer når du tenner opp. Om disse blir misfarget betyr det at det er for varmt, og faren for brann øker. Skorsteiner svekkes med alderen, og om din er gammel bør du kontakte brann- og feiervesen, eller et firma som er spesialister på slikt. Sørg for at asken fra ildstedet er skikkelig slukket før du tømmer den. Alternativt kan du oppbevare asken i en ubrennbar beholder eller fukte aske skikkelig med vann før du kaster den. Benytt bare kontrollerte og godkjente ildsteder.

Slik er du trygg med levende lys

1. Hold alltid levende lys under oppsikt

- Forlat aldri rom med levende lys.
- La ikke barn passe lyset hvis du må gå ut av rommet.
- Pass også på at du ikke sovner fra levende lys.
- Bruk ikke lysmansjetter som kan antennes.
- Vær spesielt oppmerksom på brannfaren ifm. bruk av tørre juledekorasjoner.

2. Plasser aldri levende lys for nær brennbart materiale

- Pass på at levende lys ikke kommer i nærheten av produkter som kan brenne.
- Vær spesielt oppmerksom på avstand til gardiner, som kan blafre mot lyset ved trekk fra dør eller vindu.

3. Sørg for at levende lys står stødig

- Levende lys som ikke står stødig kan velte - enten av seg selv, trekk i rommet, barns eller kjæledyrs lek, eller lignende.

4. Bruk aldri brennbare lysestaker og brennbare lysmansjetter

- Lys som brenner helt ned kan sette fyr på, eller smelte lysestaker og lysmansjetter av brennbart materiale. Hjemmelagede dekorasjoner av papir og isopor antenner svært lett og bør unngås.
- Telys opparbeider enda større varme enn tradisjonelle stearinlys. Sørg for å benytte telysholdere med god ventilasjon (åpning på toppen) slik at varmen går ut i rommet.
- Lys som brenner helt ned kan sette fyr på eller smelte lysestaker og lysmansjetter av brennbart materiale. Hjemmelagede dekorasjoner av papir og isopor antenner svært lett og bør unngås.

5. Bruk av levende lys i innglassede balkonger

- Ikke bruk lyslykter og fakler som er beregnet for utendørs bruk.
Tips! Det finnes batteridrevne lys.

Fakler og ild utendørs

- Pass på at det er god avstand til brennbart materiale når fakler og annen åpen ild plasseres utendørs. Fakler og brennbart materiale kan flytte på seg ved varierende vind og værforhold. Fakler og annen åpen ild må alltid være under oppsikt.
- Husk også at svaksynte og blinde ikke ser fakkelboksene, og kan gå rett på disse.

NB! Husk å [sjekke røykvarslere](#) og at [slukkeutstyret er i ordren](#).